

Oponentský posudek diplomové práce

Anna Šimralová / Zrcadlení

Studijní obor Design prostředí, Fakulta umění a architektury, Technická univerzita v Liberci

Instalace Zrcadlení v kostele Panny Marie v Příbenicích je překvapivých celkem prostorových a významových souvislostí. Vypovídá o interpretacích portálu, porty, vstupu, přechodu a místa, kam se přinášely dary, probíhal výklad slova a liturgie. Osová souměrnost, jako nejvyváženější kompoziční zákon, zde převrací obraz ve vodní hladině podle své původní předlohy. Nová vizuální a prostorová skutečnost se nám změnila v jeden celek, dostala se nám do jiné vjemové roviny a je důležitou součástí uvědomování si otisku reality viděného a vlastní subjektivity.

Voda nám zprostředkovává odraz drobné a nenápadné výzdoby kostela a podporuje celkovou defragmentaci prostoru. Rozechvění hladiny, odrazy oken, reflexe světla, deformace a nestálost obrazu nás po delším pozorování dostává do určité roviny nevědomí. Deformace způsobují drobné vlny na tmavé hladině, přicházejících jedna za druhou, zanikající a vynořují se. Jsou tu jakýmsi symbolem neuchopitelnosti začátku a vzniku. Mluvíme o toku myšlenek, vjemů, nápadů, voda je bezmezná. Oddělení nebes a země a vod je kosmogonický čin, který nacházíme v mnohých mytologiích. Vodní prvek je zde, v posvátném prostoru, nejen zástupcem významu svěcené vody, ale i archetypem živlu. Voda je symbolem nevědomí, které za určitým podmínek oživuje myšlení, její tok je neuchopitelný, tedy zkoumané nemůže být pouhým myšlením zpředmětněno a zcela pochopeno. Černá plocha ukazuje odraz myšlenek, přeludů a temných hmot energie, vše, co nechceme nebo odmítáme vědět, klesá ke dnu. Uvědomujeme si pohled nahoru a dolu, v tomto případě vzájemný odraz téhož.

Anna Šimralová po zkouškách odrazů světla uvnitř kostela, které napodobovaly tvary oken, uvažovala také o zmnožení jejich stínů. Inspirací jí byly vedle slunce i měsíční fáze a přesný tvar přibývajících měsíců. Po několika dalších návrzích a studiích reflexí různých materiálů, došla v instalaci s názvem Zrcadlení k tomuto výslednému řešení. Dlouhodobé prožívání prostorového svědectví kostela, doplňování jeho prázdného prostoru, ověření si naměřené geometrie, proporcí, pozorování světla, zvuků, nahrávek, to vše autorku změnilo, stejně tak, jako ona změnila zmíněný prostor. Vodní hladina nám zobrazuje jinou podobu zobrazovaného.

Doporučujeme návštěvu tohoto zanedbaného kostela, jsou zde nepřenositelné vjemy. Vedle již popsaného drobného chvění tmavé hladiny a různých forem reflexí a odrazů, rezonuje v zesílené akustice prostoru zpěv ptáků. Za nezasklenými okny jsou viditelné vzrostlé zelené stromy a míra devastace samotného oltáře nás uvádí do kladení si dalších otázek. Svým zájmem máme možnost nasměrovat budoucnost místa, nyní ohroženého, ale ještě nezaniklého. Sama autorka říká: *Cílem mé práce bylo vnímat prostor jinak. Ukázat lidem, jak se sama dívám na svět. Umožnit jim vnímání prostoru jinými očima.*

Děkujeme spolku Omnium za dosavadní péči o kostel a jeho okolí.

Doporučuji tuto diplomovou práci k ústní obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou výborně.

V Kladně dne 5.6. 2022

Dagmar Šubrtová